

ОСОБЛИВОСТІ ГІСТОГЕНЕЗУ ТКАНИН ЗУБІВ У ПЛОДІВ ВІД ЖІНОК З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПТОНІЄЮ

О.В.Смолькова, А.М.Ященко, Л.М.Ященко

*Львівський національний медичний університет
ім. Данила Галицького*

Проведене комплексне обстеження жінок з артеріальною гіпотонією (142 особи) і з нормальним артеріальним тиском (100 осіб) у терміні вагітності 16-24 і 32-40 тиж. Вагітним обох груп проводили контрольні вимірювання артеріального тиску в динаміці, частоту пульсу, масу тіла. Вивчали фосфорно-кальцієвий, білковий і мінеральний обміни (концентрація іонів калію, кальцію, магнію, заліза, міді, цинку, кобальту, марганцю). Магній, залізо, мідь, кобальт, цинк, марганець визначали методом адсорбційної спектрофотометрії (К.Брюкер та ін., 1983). Білкові фракції вивчали методом зонального електрофорезу (В.Меньшиков та ін., 1987). Методом електронної мікроскопії досліджували зубні зачатки у 6-х плодів 18-24 тиж. Зубні зачатки верхніх і нижніх медіальних різців плода фіксували у 2 % розчині четырьохокису осмію на фосфатному буфері з подальшим контрастуванням зрізів 2 % розчином уранілацетату і 1 % розчином цитрату свинцю. Препарати вивчали на електронному мікроскопі УЭМВ-100 К.

Дослідження показали зміни мінерального обміну у вагітних з артеріальною гіпотонією (АГ), зокрема, достеменне підвищення концентрації кальцію, фосфору і магнію зі зниженням концентрації натрію у сироватці крові. Концентрація заліза, міді, марганцю, цинку та кобальту у вагітних з АГ була також знижена ($P<0,05$). Нами відмічені і зміни білкового обміну: підвищення як альбумінів, так і глобулінів.

За даними електронної мікроскопії, в ультраструктурній організації зубного зачатка різця плода 18-24 тиж. від жінок з АГ констатували деякі зміни. Фібрилярні структури органічного матриксу емалі здебільшого розташовані хаотично, подекуди утворюють емалеві призми. У ділянках дентино-емалевих з'єднань емалеві призми не мають відповідної орієнтації. Спостерігаються процеси порушення дентиногенезу у вигляді нестандартного розташування колагенових волокон незалежно від топографії дентину, а також ширші канальці дентину. Периферійний шар пульпи збіднений дентинобластами. Заслуговують на увагу зміни з боку ендотелію гемокапілярів мікроциркуляторного русла пульпи. Цитоплазма ендотеліоцитів вакуолізована, бідна органелами, плазмолема позбавлена мікроворсинок.

Отже, одержані результати свідчать, що у плодів від жінок з АГ спостерігаються порушення процесів гістогенезу тканин зуба, що є одним з можливих факторів виникнення каріесу в дітей.